

«Το ένα φορτίο γύρω από το άλλο»**

Νοέμβριος 2009

Δύο φορτία $Q_1 = 4 \mu\text{C}$ και $Q_2 = -2 \mu\text{C}$ είναι δεμένα μεταξύ τους με αβαρές μονωτικό νήμα μήκους 3 cm. Κρατάμε το Q_1 καρφωμένο κι αναγκάζουμε το Q_2 , μάζας 600 g, να εκτελέσει ομαλή κυκλική κίνηση γύρω από το Q_1 . Αν το όριο θραύσης του νήματος είναι 420 N, να βρεθεί το εύρος των τιμών που μπορεί να πάρει το μέτρο της ταχύτητας του φορτίου Q_2 κατά την περιστροφή του. Δίνεται α) $k = 9 \cdot 10^9 \text{ Nm}^2/\text{C}^2$ και β) ότι οι βαρυτικές δυνάμεις θεωρούνται αμελητέες.

Η λύση στην επόμενη σελίδα

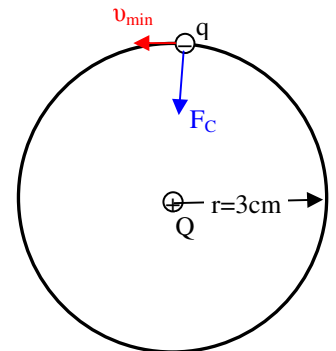
ΛΥΣΗ

☞ Αν F_K είναι η κεντρομόλος δύναμη που δέχεται το Q_2 , θα έχουμε:

$$F_K = \frac{mv^2}{r} \Leftrightarrow$$
$$v = \sqrt{\frac{F_K r}{m}} \quad (I)$$

☞ Το Q_2 θα έχει την ελάχιστη ταχύτητα $v_{\min}$ αν το νήμα δεν ασκεί καθόλου δύναμη και κρατείται σε τροχιά μόνο με τη δύναμη Coulomb F_C . Τότε:

$$F_K = F_C = k \frac{|Q_1 Q_2|}{r^2} =$$
$$= 9 \cdot 10^9 \frac{4 \cdot 10^{-6} \cdot 2 \cdot 10^{-6}}{(3 \cdot 10^{-2})^2} =$$
$$= 80 \text{ N}$$

Οπότε από την (I) έχουμε: $v_{\min} = \sqrt{\frac{80 \cdot 3 \cdot 10^{-2}}{0,6}} = \sqrt{\frac{2,4}{0,6}} = \sqrt{4} \Leftrightarrow$

$$v_{\min} = 2 \text{ m/s}$$

☞ Το Q_2 θα έχει την μέγιστη ταχύτητα $v_{\max}$ αν το νήμα δέχεται τη μέγιστη δυνατή δύναμη. Δηλαδή, τη δύναμη θραύσης του $F_{\Theta P}$. Τότε:

$$F_K' = F_C + F_{\Theta P} = 80 + 420 \Leftrightarrow$$

$$F_K' = 500 \text{ N}$$

Και από την (I) παίρνουμε:

$$v_{\max} = \sqrt{\frac{500 \cdot 3 \cdot 10^{-2}}{0,6}} = \sqrt{\frac{15}{0,6}} = \sqrt{25} \Leftrightarrow$$

$$v_{\max} = 5 \text{ m/s}$$

Συνεπώς: $\boxed{2 \text{ m/s} \leq v \leq 5 \text{ m/s}}$

